

UTFLYKT LÖRDAG 31 AUGUSTI 2024

Historiska miljöer i Skånes mitt

Fulltofta gods, prästgårdsparken i Östra Sallerup och Vätteryds gravfält

Planeringen för föreningens utflykt i augusti 2024 pågår för fullt och redan nu kan vi presentera det preliminära programmet. Liksom tidigare färdas vi med buss genom sensommarskåne till några intressanta historiska platser.

Fulltofta huvudgård och kyrka

På vägen mot Fulltofta gods berättar historikern Jojan Vadenbring om godsets sista danska ägare, Karen Krabbe (1637–1702), som kom från en skånsk adelsfamilj. Under skånska kriget var hon diplomatfru i Paris och umgicks både med Louis XIV och franske finansministern Colberts familj. Karen drev under den tiden en intensiv kampanj för att få europeisk hjälp mot det svenska styret i Skåne och gjorde sig till stor fiende med Carl XI. Karen Krabbe är ett intressant exempel på hur kvinnor kunde få en röst i internationell politik i en tid när kvinnor inte kunde rösta eller ens var myndiga.

Vi besöker Fulltofta gamla godsmiljö med morgonfika i fält. Herrgårdens huvudbyggnad från mitten av 1800-talet ligger där tidigare Fulltofta by var belägen. Kulturgeograf Lars Persson berättar om hur huvudgårdsmiljön förändrades under 1700- och 1800-talet och om typiska och kulturmiljömässigt bevarandevärda landskapselement i mellanbygdernas godsdominerade bygder. Henrik Borg, museichef Regionmuseet Skåne, berättar om hur huvudgårdens ekonomibyggnader har byggts om för en ny användning. I Fulltofta medeltida kyrka berättar Anders Reisnert, förre stadsantikvarien i Malmö, om kyrkan och dess intressanta takmålningar.

Fulltofta gods. Foto: Lars Persson.

Takmålning i Fulltofta kyrka. Foto: Lars Persson.

Gården Landeröds naturbetesmark

Vi kommer till en av de ensamgårdar som tillhört Fulltofta adelsgods och dess naturbetesmark med äldre odlingsspår och en järnåldersgrav. En god representant för det odlingslandskap som fram till 1800-talet dominerade en stor del av den centrala skånska mellanbygden. Lars Persson guidar i miljön.

Vätteryds gravfält

Tillsammans med arkeologen Bengt Söderberg besöker vi gravfältet i Vätteryd som är ett av de större i sitt slag i Skandinavien och det bäst bevarade i Skåne. Det var i bruk från cirka 400 e.Kr. och fram till 1000-talet. Ett kort stycke från gravfältet finns fyndplatserna för de berömda Sösdalafynden, som bestod av offrad hästutrustning. Senare års forskning visar att området kring Vätteryd och Sösdala kan ses som hjärtat i en mellanskånsk bygd som sträckte sig mellan Finjasjön i norr och Ringsjön i söder, med rötterna i folkvandringstiden.

Prästgårdsparken i Östra Sallerup

Parken skapades i renässansstil av Jöns Henriksson/Jens Hendriksen som var präst i Östra Sallerup på 1600-talet under den tid då Skåne blev svenskt. Han var son till den danske kungens trädgårdsmästare vid Fredriksborgs slott och tog inte bara med sig religion utan även ett trädgårdsanläggande av hög klass när han 1648 fick tjänst i den lilla skånska socknen. Trots att han var själlänning valde han att förbli Sverige trogen efter skånska kriget. I parken lät han anlägga Carl XI:s monogram i sten som en hyllning till sin nye kung.

Under 1900-talets senare decennier har Föreningen Jöns Henrikssons minne, med stöd av Länsstyrelsen, dokumenterat, röjt, mätt upp parken och återskapat dess strukturer i form av en perspektivgata, kanaler och dammsystem. I ett av parkens fyra kvarter ligger en ö! Parken med Carl XI:s namnchiffer är unik i sitt slag i Skandinavien.

Guider från Föreningen Jöns Henrikssons minne visar oss runt i parken. Eftermiddagsfika serveras på Kulturhuset i Östra Sallerup som också inrymmer radiomuseum, skomakarverkstad, skolmuseum, loppis och café.

Karta över parken i Östra Sallerup.

Utflykten blir lördag 31 augusti kl 8.00–17.30. Ett fullständigt tidsprogram kommer i *Ale 2:2024* med information om kostnad och anmälan. Lunchen intas på Höörs gästgiveri.

Obs! Medlemsförmån: Föreningen bjuder medlemmar på bussresan. Ni betalar endast för entréer, lunch och fikor.

Välkommen!

Hälsningar från utflyktsgruppen
LARS PERSSON, PIA SANDER, BENGT SÖDERBERG & JOJAN VADENBRING